

۵۲۳۰۱/۸۸۶۳۱

۹۴،۷،۸

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۴،۱۰،۳۸۱۳
تاریخ ثبت:	۱۳۹۴ / ۷ / ۸
کد پرونده:	
ساعت ورود:	



جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

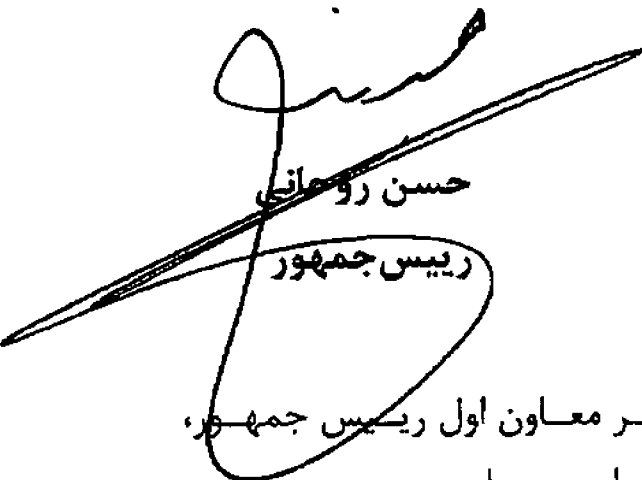
بسمه تعالی

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد و اردوباد" که به پیشنهاد وزارت نیرو در جلسه ۱۳۹۴/۶/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.



حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت نیرو، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۲۳۰۱/۸۸۶۴۱

۹۴،۷۱۸



جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به توسعه روابط دوستانه میان کشورهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان براساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری و ابراز علاقه طرفین جهت تداوم استفاده مساوی از ظرفیت‌های آب و انرژی در مناطق مرزی مشترک رود ارس طبق موافقتنامه‌های معتبر میان دو کشور، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

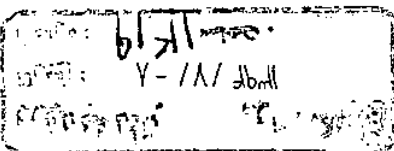
لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان
در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد و اردوباد

ماده واحده - موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد و اردوباد مشتمل بر یک مقدمه و (۲۳) ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر نیرو

وزیر امور خارجه



موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره برداری از نیروگاههای برق آبی مارازاد و اردوباد

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان که از این پس «طرفها» خوانده خواهند شد؛ با عنایت به توسعه روابط دوستانه میان دو کشور بر اساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری، با احترام به اصول عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، حاکمیت، احترام به تمامیت ارضی و قوانین ملی؛ با ابراز علاقه نسبت به تداوم استفاده مساوی از ظرفیت های آب و انرژی در مناطق مرزی مشترک رود ارس طبق موافقتنامه های معتبر میان دو کشور؛ با تأکید بر اصول و اهداف منشور سازمان ملل متحد؛ با در نظر گرفتن قرارداد ترتیب تصفیه اختلافات و حوادث مرزی بین دولت ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۳۶ هجری شمسی برابر با ۱۴ می ۱۹۵۷ میلادی؛ با تأکید بر ضرورت رعایت مفاد موافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین دولت های ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۱۱ آذر ۱۳۳۳ برابر با ۲ دسامبر ۱۹۵۴ میلادی و اسناد و نقشه های پیوست آن در مورد تعیین و تجدید نظر در شکل خطوط مرزی مورخ ۱۳۳۶ برابر با ۱۹۵۷؛ و با در نظر گرفتن مفاد یادداشت تفاهم پیرامون بهره برداری از ظرفیت برق آبی رود ارس بین دولت های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان مورخ ۷ بهمن ۱۳۸۳ برابر با ۲۶ ژانویه ۲۰۰۵ و پروتکل های کمیسیون فنی مشترک تشکیل شده بر اساس یادداشت تفاهم مذکور در زمینه ساخت و بهره برداری از نیروگاه های برق آبی مارازاد و اردوباد، در موارد زیر توافق نموده اند:

ماده ۱

طرفها درخصوص مطالعه، طراحی، ساخت و بهره برداری از نیروگاه های برق آبی مارازاد در قلمرو جمهوری اسلامی ایران و اردوباد در قلمرو آذربایجان که (از این پس «نیروگاهها» خوانده خواهند شد) با استفاده از منابع آبی رود مرزی ارس توافق نموده اند.

ماده ۲

طرفها جهت ساخت سد، مخزن و نیروگاه مارازاد در جمهوری اسلامی ایران در محدوده میله های مرزی ۲۸/۳ تا ۲۹/۳ و ساخت سد، مخزن و نیروگاه اردوباد در جمهوری آذربایجان در محدوده میله های مرزی ۲۶/۴ تا ۲۸/۳ توافق نموده اند.

ماده ۳

طرفها توافق نموده اند تا دو سد مشترک برای انحراف آب به سمت نیروگاه های مارازاد و اردوباد بر روی رود ارس احداث نمایند. سد مارازاد برای انحراف آب به سمت نیروگاه مارازاد با هزینه جمهوری اسلامی ایران و سد اردوباد برای انحراف آب به سمت نیروگاه اردوباد با هزینه جمهوری آذربایجان ساخته خواهد شد. مدیریت این دو سد به صورت مشترک خواهد بود و هر یک از طرفها هزینه های نگهداری سد مربوط به نیروگاه خود را پرداخت خواهد نمود.

ماده ۴

منابع آبی مورد نیاز فعالیت نیروگاه های مارازاد و اردوباد و از منابع آبی رود ارس با رعایت موافقتنامه های معتبر بین دو طرف تامین خواهد شد.

هر یک از طرفها با توجه به شرایط خاص، اقدامات مقتضی را در هر زمان برای ساخت نیروگاه و سدهای انحرافی در طرف خود بر اساس مفاد این موافقتنامه و بدون توافق طرف دیگر به عمل خواهد آورد. چنانچه یکی از طرفها از حقوق خود بر اساس این موافقتنامه نسبت به طرف دیگر دیرتر استفاده نماید، این امر به هیچ وجه مانع استفاده آن طرف از حقوق خود نخواهد بود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۵

ساخت و بهره برداری از نیروگاه‌ها، ساخت سدهای انحرافی و تاسیسات آن به گونه‌ای خواهد بود که هیچگونه تغییری در خط مرز تعیین شده بین دو کشور طبق مفاد موافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین دولت‌های ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۱۳۳۳ برابر با ۱۹۵۴ میلادی و اسناد و نقشه‌های پیوست آن در مورد تعیین و تجدید نظر در شکل خطوط مرزی مورخ ۱۳۳۶ برابر با ۱۹۵۷ ایجاد نگردد. پس از ساخت سدها، خط مرز رسمی دو کشور بر روی آن‌ها مشخص خواهد شد.

در صورت هرگونه تغییر در خطوط مرزی، بستر رود بلافاصله براساس مسیرهای تعیین شده که در نقشه‌های پروتکل پیوست موافقتنامه‌های مذکور در فراز اول همین ماده، با حضور نمایندگان ذیصلاح دو کشور به بستر قبلی بازگردانده و خط مرز رسمی دو کشور بر روی آب علامت گذاری خواهد شد.

پس از تشکیل مخزن پشت سدهای انحرافی، نوار مرز کنونی براساس روش‌های به کار برده شده در سد ارس و سد میل مغان، روی سطح آب مشخص و علامتگذاری شده و به‌عنوان مرز دولتی دو کشور محسوب خواهد شد.

ماده ۶

ساخت و بهره برداری از نیروگاه‌های مارازاد و اردوباد هیچگونه تغییری در حقایق طرف‌ها از منابع آبی رود ارس ایجاد نخواهد نمود. بر همین اساس، طرف‌ها از نیروگاه‌ها و تاسیسات آن به‌نحوی بهره برداری خواهند نمود که حقایق در محدوده مرزی مشترک طبق موافقتنامه‌ها و پروتکل‌های میان دو کشور رعایت گردد.

طرف‌ها متعهد می‌باشند که آبی را که جهت استفاده در نیروگاه‌ها از رود ارس منحرف می‌کنند به همان اندازه و با همان کیفیت به مسیر رود بازگردانند.

ماده ۷

مقام‌های صلاحیتدار طرف‌ها برای اجرای این موافقتنامه به شرح زیر می‌باشند:

از طرف جمهوری اسلامی ایران: وزارت نیرو؛

از طرف جمهوری آذربایجان: وزارت انرژی.

ماده ۸

طرف‌ها توافق نموده‌اند مسائل مربوط به ساخت و بهره برداری از جمله مطالعه و طراحی نیروگاه‌های مارازاد و اردوباد توسط کمیسیون فنی مشترک که براساس یادداشت تفاهم پیرامون بهره برداری از ظرفیت برق آبی رود ارس بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان مورخ ۷ بهمن ۱۳۸۳ برابر با ۲۶ ژانویه ۲۰۰۵ تشکیل شده (از این پس « کمیسیون » نامیده می‌شود) انجام شود.

طرف‌ها در صورت ضرورت می‌توانند ترکیب کمیسیون را تغییر دهند و مراتب را به صورت رسمی به یکدیگر اعلام نمایند.

ماده ۹

نشست‌های کمیسیون دائمی در زمان ساخت نیروگاه‌ها، هر سه ماه یکبار و پس از اتمام ساخت، سالی یکبار و به صورت نوبه‌ای به میزبانی یکی از طرف‌ها برگزار خواهد شد. نشست‌های فوق‌العاده به درخواست هر یک از طرف‌ها برگزار می‌گردد. این نشست‌ها به میزبانی طرف درخواست کننده برگزار می‌گردد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۰

وظایف کمیسیون به شرح زیر می باشد:

- تکمیل بررسی طرح های ساخت؛
- نظارت بر روند ساخت، حفاظت و بهره برداری از سد ها و کانال های انتقال به نیروگاه ها؛
- تهیه قواعد بهره برداری و حفاظت از سد ها و نیروگاه ها و در صورت لزوم دستورالعمل ها و سایر اسناد مورد نیاز؛
- محافظت از کیفیت آب و بوم شناسی رود و تهیه جدول استفاده از آب و همکاری میان طرف ها به شکل مستمر درباره دبی آب منتقل شده به نیروگاه ها؛
- بررسی تکمیل ساخت سد ها و نیروگاه ها و اعلام تاریخ آغاز بهره برداری از آنها؛
- بررسی مشکلات فنی احتمالی که در آینده بروز خواهند نمود و ارائه پیشنهادهایی درباره حل آنها؛
- تعیین میزان خسارات وارده به طرف ها بر اثر ساخت سد و محدوده آب گرفتگی؛
- انجام سایر امور مربوط به ساخت و بهره برداری از سد ها و نیروگاه ها.

ماده ۱۱

هر یک از طرف ها هزینه های مربوط به ساخت، حفاظت، بهره برداری و تعمیر نیروگاه، تجهیزات و تاسیسات در قلمرو خود را پرداخت خواهد نمود.

ماده ۱۲

خسارت وارده بر اثر ساخت سد ها، نیروگاه ها و استخر اراضی پس از تعیین و تأیید آن توسط کمیسیون از سوی طرف واردکننده خسارت، به طرف خسارت دیده پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳

به منظور طراحی، ساخت، بهره برداری، تعمیر و نگهداری سد ها، محدوده مشترک توسط کمیسیون تعیین گردیده و ایمنی این محدوده توسط طرف ها تأمین خواهد شد.
مقررات مربوط به ورود کارکنان، روش های فنی، تجهیزات و مصالح در محدوده مشترک در زمان ساخت، بهره برداری، تعمیر و نگهداری، توسط مرزبانان دو طرف به طور مشترک تعیین خواهد شد.

ماده ۱۴

به منظور پیش بینی حوادث غیر مترقبه طبیعی (سیل، زلزله و غیره) و غیر طبیعی (آتش سوزی، انفجار، ریزش سازه ها و غیره) احتمالی در مخزن ها و نیروگاه ها و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و اقدامات ضروری در مورد تأثیرات منفی و اطلاع رسانی به مردم، هماهنگی لازم برای موارد فوق از طریق ایجاد سامانه هشدار و پایش فعال انجام خواهد شد. برنامه اقدام مشترک تهیه و با نظارت کمیسیون اجرا خواهد گردید.

ماده ۱۵

طرف ها، مسئولیت حفاظت، بهره برداری، تعمیر و نگهداری از نیروگاه و سد های انحرافی، مخزن ها، تجهیزات، و بناهای موجود در قلمرو خود را برعهده دارند و از انجام هر اقدامی که به بهره برداری عادی نیروگاه خللی وارد کند، اجتناب خواهند نمود.

ماده ۱۶

طرف ها می توانند بر اساس توافق متقابل، نسبت به تبادل انرژی آبی از طریق نیروگاه ها اقدام نمایند.

ماده ۱۷

طرف ها جهت تسهیل در ساخت نیروگاه ها می توانند از فرصت های فنی یکدیگر در چارچوب قوانین دو کشور استفاده نمایند.

ماده ۱۸

طرف‌ها حق برداشت آب از سدهای انحرافی، مخزن‌ها، کانال‌ها، نیروگاه‌ها و کانال برگشت آب به رود ارس را جز برای اهداف مندرج در این موافقتنامه ندارند.

ماده ۱۹

طرف‌ها از انجام هر فعالیتی که باعث آلودگی آب رود ارس در محدوده نیروگاه‌ها، سدهای انحرافی و مخزن‌ها می‌شود جلوگیری خواهند نمود و اجازه کاهش ظرفیت خودپالایی رود در پایین دست را نخواهند داد. در صورت آلوده شدن رود ارس در نتیجه‌ی ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌ها و مخزن‌ها و سدهای انحرافی توسط یکی از طرف‌ها، طرف مذکور آلودگی را رفع و خسارات وارده را پس از تعیین توسط کمیسیون جبران خواهد کرد.

ماده ۲۰

طرف‌ها، آبیگری مخزن‌ها را پس از پاکسازی بستر رود، انجام عملیات زیست محیطی، آماده‌سازی محدوده آبیگری و تأیید آن توسط کمیسیون، شروع خواهند نمود.

ماده ۲۱

طرف‌ها بدون اطلاع یا اخذ موافقت کتبی طرف دیگر، بهره‌برداری از نیروگاه را به طور کلی یا جزئی به کشور ثالث واگذار نخواهند کرد.

ماده ۲۲

هر گونه اختلافی که ممکن است از اجرا یا تفسیر این موافقتنامه ناشی شود، از طریق مذاکره و رایزنی بین طرف‌ها حل و فصل خواهد شد.

ماده ۲۳

این موافقتنامه برای مدت نامحدود منعقد شده است و از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی توسط طرف‌ها مبنی بر تأیید تکمیل تشریفات داخلی مربوط به خود برای لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، به مورد اجرا گذارده خواهد شد. این موافقتنامه از طریق توافق کتبی میان طرف‌ها قابل اصلاح خواهد بود. اصلاحیه‌ها طبق فراز اول این ماده لازم‌الاجرا خواهند شد.

این موافقتنامه در یک مقدمه و ۲۳ ماده در شهر تهران در تاریخ ۲۰ فروردین ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی برابر با ۹ آوریل ۲۰۱۴ میلادی در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، آذربایجانی و انگلیسی که تمامی آنها دارای اعتبار یکسان می‌باشند، تنظیم گردید در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری آذربایجان

وزیر اقتصاد و صنایع

شاهین مصطفی اف

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

وزیر نیرو

حمید چیت چیان

دفتر هیئت دولت